

Zmiany granic gmin w Europie. W Sejmie omówiono raport NIST

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: piątek, 21, listopad 2025 11:27

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 756

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego przedstawił w Sejmie raport dotyczący zmian granic jednostek samorządu w Europie. Ma to być przyczynkiem do dyskusji na temat zmian w tym zakresie w Polsce.

W raporcie autorzy przedstawili modele zmian granic administracyjnych funkcjonujące w Europie, a także rzeczywistą częstotliwość korekt granic lub łączenia się odpowiedników polskich gmin. Jak wynika z raportu, nie ma jednolitego systemu zatwierdzania takich zmian. Najwięcej zmian odnotowano w latach '90. w Europie Środkowo-Wschodniej. Natomiast w dwóch pierwszych dekadach XXI w. reformy skutkujące zmianą liczby gmin o ponad 5% wprowadzono w 23 krajach europejskich. Przy czym w 19 spośród tych przypadków dotyczyło zmniejszenia liczby samorządów, a w czterech – z podziałami skutkującymi zwiększeniem liczby jednostek samorządowych.

Raport został przedstawiony podczas posiedzenia sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej w czwartek 20 listopada. Dyskusja potoczyła się jednak w kierunku obecnych polskich rozwiązań i ewentualnych zmian w tym zakresie. Przedstawiciele Związku Gmin Wiejskich RP, Unii Miasteczek Polskich i Związku Powiatów Polskich wskazali, że konieczne są zmiany mające na celu zagwarantowanie praw gminom, którym „zabiera się” tereny, gdyż europejskie doświadczenia wskazują, że zasadą jest raczej ochrona trwałości rozwiązań, a zmiany polegają na konstrukcjach konsensualnych.

Retransmisję posiedzenia można obejrzeć [na stronie Sejmu](#), a z raportem zapoznać się [na stronie NIST](#).